

Pismo iz Taizéa

n° 270 Posebno izdanje^{HR}

Kad smo, s odgovornima za pastoral mladih u Čileu, odlučili da će se naš drugi međunarodni susret u Latinskoj Americi održati u Santiagu od 8. - 12. prosinca 2010., nismo imali pojma da će 2010. godine za Čilence kušnje biti razmjerne radostima. Pripremanje susreta mladih tijekom cijele ove godine omogućilo je nekolicini naše braće iskusiti i jedno i drugo.

Istovremeno kad su Čilenci s drugim zemljama Latinske Amerike slavili dvjestotu godišnjicu osnivanja Republike, prirodne sile prouzročile su im veliku patnju.

Potres u veljači najviše je pogodio siromašne. No, izljev velikodušnosti koji je potekao iz dubine duše naroda pokazao je u kojoj su mjeri Čilenci jedna obitelj, ujedinjena u nevolji. Mnogi su mladi Čilenci otišli pomagati onima koji su izgubili dom i posao. Uložili su svoje vrijeme i energiju za izgradnju «mediasaguas», malih montažnih kuća koje služe kao privremeni smještaj.

Tijekom iste godine u Čileu su starosjedilački narodi, posebice neke skupine naroda Mapuche, izrazili svoje patnje i zahtjeve dugim štrajkom glađu.

Nesto kasnije, slike 33 rudara vraćena na površinu zemlje nakon nesreće u rudniku obradovale su čitav narod.

U ranom prosincu je međunarodni susret pružio priliku tisućama mladih, ne samo iz Čilea, nego s čitavog kontinenta, da podijele radosti, tuge i izazove te da zajedno rade kako bi ostvarili humaniji svijet.

Bili smo sretni što smo na ovom susretu ugostili nekoliko mladih Haićana. Njihova prisutnost podsjetila nas je na ogromne nevolje koje je potres u siječnju 2010. prouzročio u njihovoj zemlji. Rane su daleko od izlječenja. Nakon susreta je nekolicina nas braće posjetila Haiti. Taj posjet, između susreta u Santiagu i Europskog susreta u Rotterdamu (krajem prosinca 2010.), pružio nam je priliku da izrazimo solidarnost mladih sa svih kontinenata i prenesemo njihovo divljenje: vjera održava taj narod na nogama usprkos nedaćama.

Nastavit ćemo moliti s njima tijekom nadolazeće godine: Bože, naša nado, povjeravamo ti narod Haitija. Užasnuti neshvatljivom patnjom nevinih, molimo te da potakneš srca onih koji donose potrebnu pomoć. Znamo duboku vjeru haićanskog naroda. Pomozi onima koji trpe; osnaži one koji su oboreni; utješi one koji tuguju, izlij svoj Duh samilosti na ovaj duboko pogođen i duboko ljubljen narod.

PISMO 2011.

Pismo iz Čilea

RADOST

Veselje srca tvoj je život. Otjeraj od sebe žalost!¹ Taj poziv vjernika koji je živio davno prije Krista namijenjen je i nama danas.

U svojim životima prolazimo kroz kušnje i patnje, ponekad dugotrajne. No, uvijek želimo pokušati ponovo otkriti radost življenja.²

Odakle dolazi ta radost?

Budi je neočekivan susret, trajno prijateljstvo, umjetničko stvaranje ili pak ljepota prirode...

Ljubav koja nam je pokazana uzrokuje sreću koja postupno puni dubine duše.³

¹Vidi Sirah 30,22-23. Kršćanin iz drugog stoljeća po imenu Hermas slično je napisao: «Odjeni se radošću... za Boga će živjeti oni koji skidaju tugu kako bi se odjenuli radošću.»

²Ono što ljudski život vodi do ispunjenja nisu spektakularni uspjesi, nego vedra radost koja dotiče dubine srca. Nedovršen i iscjepkan karakter svakog života, zajedno s patnjom, nije otklonjen, ali to ne gasi vedrinu.

³Pravoslavni teolog Alexander Schmemmann (1921.-1983.) napisao je u svom Dnevniku: «Radost ni zbog čega konkretnog, ali svejedno radost; radost Božje prisutnosti i otvorenosti srca. Iskustvo ovog bliskog dodira, ove radosti (koju nam zaista 'nitko neće oteti' jer je postala najdublji dio duše), odredit će smjer mišljenja, viziju čitavog života.»

I tada smo navedeni na svjesnu odluku, opredijeliti se za radost.

Ponekad su oni koji iskuse siromaštvo i oskudicu sposobni za spontanu radost življenja, radost koja se ne da obeshrabriti.⁴

Kad nas Biblija uvijek iznova poziva na radost, pokazuje nam njezin izvor. Ta radost ne ovisi samo o trenutnim okolnostima; ona dolazi iz povjerenja u Boga: «Radujte se u Gospodinu uvijek! Ponavljam: radujte se... Gospodin je blizu!»⁵

Krist nije došao kako bi osnovao religiju koja bi konkurirala ostalima. Po njemu je Bog djelio s nama našu ljudskost kako bi svaki čovjek mogao znati da je ljubljen vječnom ljubavlju i tako pronašao radost u zajedništvu s Bogom. Kad vjerujemo u njega, naše se oči još više otvaraju prema svemu što je ljudsko: majčinoj ljubavi prema djetetu, predanosti onih koji se brinu za bolesne... U tim velikodušnim djelima i Krist je prisutan, iako ga se ponekad ne prepoznaje.⁶

Krist donosi korjenitu obnovu čovjeka. Prvo je on sâm živio taj novi život i borio se kako bi ostao vjeran. Večer prije svog uhićenja razlomio je kruh govoreći ove tajanstvene riječi: «Ovo je moje tijelo koje se za vas predaje.»⁷ Da, on je «Riječ koja je tijelom postala.»⁸ Pretvorio je svoju nepravednu smrt u dar svog života. Uskrsnuo od mrtvih, dahnuo je na svoje učenike kako bi prenio Duha Svetoga, sâm Božji život.⁹

Duh Sveti usađuje radost Uskrslog Krista u dubinu našeg bića. Ona nije ondje samo kad je sve lako. Kad se suočimo s izazovnim zadatkom, napor može ponovo probuditi radost. Čak i u trenucima kušnje, ona može ostati skrivena poput žara ispod pepela, a da se ne ugasi.¹⁰

⁴ Mislim na one koje sam upoznao u Haitiju. U toj prelijepoj zemlji ljudi žive u velikoj oskudici. Ne mogu zaboraviti majke koje često ujutro nisu znale hoće li imati dovoljno hrane za svoju djecu. Pa ipak, za većinu Haićana, čak ni razoran potres iz siječnja 2010. nije mogao dovesti u pitanje njihovo povjerenje u Boga!

⁵ Filipljanima 4,4-5

⁶ Vidi Matej 25,35-40

⁷ Luka 22,19

⁸ Ivan 1,14

⁹ Ivan 20,22

¹⁰ Otac Basil Gondikakis, opat jednog manastira na Atosu, izrazio je to mističnim jezikom punim pjesništva: «S primjerom i pomoći Djevice, svaka mirna i transparentna duša, otvorena Božjoj volji, može postati Majka Božja po milosti: začeti i roditi malu radost koja nadilazi smrt.»

U slavljenju joj dajemo da izvire u nama i odjednom se trenutak rasvjetljuje.¹¹

SUOSJEĆANJE

Odlučiti se za radost ne znači bježati od životnih problema. Naprotiv, to nam omogućava da se suočimo sa stvarnošću, pa čak i patnjom.

Opredjeljenje za radost neodvojivo je od brige za drugog čovjeka. Ono nas ispunjava neograničenim suosjećanjem.

Iskustvo Božje radosti, makar i kratkotrajno, pretvara nas u ljude zajedništva. Individualizam kao put do sreće jest iluzija.¹²

Svjedočenje zajedništva zahtijeva hrabrost za plivanje protiv struje. Duh Sveti dat će nam maštu potrebnu da pronađemo način kako se približiti onima koji pate, kako bismo ih slušali i dopustili da nas pogode bolne situacije.¹³

Put sreće, Isusovim stopama, leži u darivanju sebe, dan za danom. Svojim životom u velikoj jednostavnosti možemo izraziti Božju ljubav.

Kad bi naše zajednice, župe i skupine mladih sve više postajale mjesta srdačne ljubaznosti i povjerenja – mjesta gdje primamo jedni druge,

¹¹ Prije svoje muke Isus je rekao učenicima: «Sad ste u žalosti, no ja ću vas opet vidjeti; i srce će vam se radovati i radosti vaše nitko vam oteti neće.» (Ivan 16,22).

¹² Židovski filozof Martin Buber (1878.-1965.) napisao je: «Ti me susreće milošću – ne nalazi se traganjem. No, izgovaranje same riječi Ti, čin je moga bića, doista, čin moga bića... Ja postajem ono što jesam svojim odnosom s Ti; postajući Ja, kažem Ti. Sav stvarni život je susret.»

¹³ Alberto Hurtado (1901.-1952.) je čileanski svetac kojeg je kanonizirao papa Benedikt XVI. 2005. Taj isusovac vrlo je štovan u svojoj zemlji jer je dao svoj život siromašnima. Osnovao je «Kristove kuće» u kojima se beskućnicima, djeci, ženama i muškarcima u teškoj situaciji nudi gostoprimstvo. Ovo se pitanje provlači kroz cijeli njegov život i rad: što bi Krist učinio na mom mjestu? 1947. je o onima koji su mu povjereni napisao: «Prvo što treba učiniti jest ljubiti ih... Toliko ih ljubiti da možemo podnijeti njihovu patnju... Moja misija ne može biti ograničena na to da ih utješim lijepim riječima i ostavim ih u njihovoj bijedi dok ja udobno jedem i ništa mi ne nedostaje. Njihova me patnja mora boljeti... Ljubiti ih tako da oni mogu živjeti, tako da se ljudski život može razvijati u njima, tako da se njihovi umovi otvore, a oni ne ostanu pokraj puta. Ako ih ljubimo, znat ćemo što moramo učiniti za njih. Hoće li oni odgovoriti? Da, djelomično... a ništa učinjeno iz ljubavi nije izgubljeno.»

nastojimo razumjeti i podržavati druge, mjesta gdje smo pažljivi prema najslabijima, onima koji nisu u našem uobičajenom krugu, onima koji su siromašniji od nas!

Jedan znak našeg vremena velika je velikodušnost s kojom su toliki ljudi došli u pomoć žrtvama dramatičnih prirodnih katastrofa. Kako ta velikodušnost može motivirati naša društva, čak i u svakodnevnom životu?¹⁴

Koliko god bila nužna u određenim, hitnim situacijama, materijalna pomoć nije dovoljna. Važno je vratiti pravdu onima koji oskudijevaju.¹⁵

Kršćani u Latinskoj Americi podsjećaju nas da je borba protiv siromaštva borba za pravdu. Pravdu u međunarodnim odnosima, ne pomoć.¹⁶

Moramo naučiti nadvladati strah. Svima nam je poznat refleks samozaštite koji se sastoji od želje da zajamčimo vlastitu sigurnost čak i pod cijenu dobrobiti drugoga. I čini se da postaje sve naglašeniji u našem vremenu, u kojem raste osjećaj nesigurnosti. Što nas može spriječiti da se predamo strahu? Nije li rješenje krenuti prema drugima, čak i onima koji se čine prijeljivom?

Imigracija je još jedan znak našeg vremena. Ponekad se doživljava kao opasnost, no ona je

neizbježna stvarnost koja već oblikuje budućnost.¹⁷

Sljedeći znak našeg vremena je rastuće siromaštvo u bogatim zemljama, gdje su napuštenost i izolacija često glavni uzroci ekonomske nesigurnosti.

Pretjerano nagomilavanje materijalnih dobara ubija radost. Drži nas zarobljenima u zavisti. Sreća leži drugdje: odlučivši se za jednostavan stil života, radeći ne samo za profit, nego i dajući tim radom smisao životu, dijeleći s drugima, svatko može doprinijeti stvaranju budućnosti mira. Bog ne daje duh bojažljivosti, nego duh ljubavi i unutarnje snage.¹⁸

PRAŠTANJE

Evandjelje nas ohrabruje da idemo još dalje: pravda mora voditi do praštanja; ljudska društva ne mogu živjeti bez njega. U mnogim su dijelovima svijeta povijesne rane duboke. Usudimo se zato okončati ono što se može okončati danas. Tako se budućnost mira, pripremljena u Božjem srcu, može potpuno ostvariti.

Vjerovati u Božje praštanje ne znači zaboraviti greške. Poruka praštanja nikada se ne smije upotrebljavati za opravdavanje nepravde. Naprotiv, vjerovanje u praštanje čini nas slobodnijima da prepoznamo svoje vlastite greške, kao i greške i nepravde oko nas i u svijetu. Na nama je da popravimo sve što se može popraviti. Na tom trnovitom putu nalazimo bitnu potporu: u zajedništvu Crkve, Božje praštanje ponovo može biti primljeno.

¹⁴ Tijekom svog posjeta Velikoj Britaniji, papa Benedikt XVI. uputio je ovaj poziv: «Svijet je bio svjedok ogromnih resursa koje vlade mogu dati na raspolaganje kako bi spasile financijske institucije smatrane 'prevelikima da budu osuđene na propast'. Zasižno cjelokupni ljudski razvoj svjetskih naroda nije manje važan: to je posao vrijedan svjetske pozornosti, koji je doista 'prevelik da bude osuđen na propast'.»

¹⁵ «Nije tvoja imovina ono što daješ siromašnima; ti im jednostavno vraćaš ono što im pripada. Jer ti si samo zadržavao za sebe ono što je svima dano na upotrebu. Zemlja pripada svima, a ne samo bogatima, no nekolicina ju je oduzela na štetu svih koji rade na njoj. Tako, daleko od velike velikodušnosti, ti samo plaćaš svoj dug.» (Ambrozije Milanski, IV. stoljeće)

¹⁶ U završnom dokumentu Skupštine u Aparecidi (svibanj 2007.), Katolička Crkva Latinske Amerike napisala je: «Rad za globalno zajedničko dobro znači promicanje pravedne regulacije ekonomije, financija i svjetske trgovine. Hitno treba nastaviti smanjivati vanjski dug kako bi se više investiralo u razvoj i socijalne troškove. Globalni propisi trebali bi biti osmišljeni da sprečavaju i kontroliraju spekulativno kretanje kapitala, promiču pravednu trgovinu i spuštaju barijere koje štite moćne, osiguravaju adekvatne cijene sirovih materijala koje proizvode siromašne zemlje te pravedne propise za privlačenje i regulaciju investicija i usluga.»

¹⁷ Naravno da imigracija mora biti regulirana, ne strahom od stranaca, nego stvarnom brigom za njihovu integraciju. Za doseljenike su pronalazjenje doma i posla te učenje jezika prioriteta. Za zemlje domaćine, jamčenje prava ide ruku pod ruku s racionalnim očekivanjima dužnosti. Ne bi li poziv kršćana u tom kontekstu bio pokazati svojim životom kako strah od stranca kao takvog nije opravdan? Upoznati se i početi se zbližavati može biti prvi korak u nadilaženju straha koji dolazi iz neznanja.

¹⁸ Vidi 2 Timoteju 1,7

Sljedeće postaje Hodočašća povjerenja na Zemlji

Tijekom susreta u Rotterdamu bit će objavljeno mjesto održavanja 34. Europskog susreta od 28. prosinca 2011. do 1. siječnja 2012.

S mladima iz čitave Europe, brat Alois i druga braća ići će u Moskvu od 20.-25. travnja 2010. proslaviti Veliki tjedan i Uskrs s Ruskom pravoslavnom Crkvom.

Poruke primljene uoči susreta u Rotterdamu: vidi <http://www.taize.fr/hr>

Svaki čovjek treba praštanje koliko i svagdašnji kruh.¹⁹ Bog ga uvijek daje, bezuvjetno, «On ti otpušta sve grijehе tvoje.»²⁰ Otvoriti ruke u molitvi vrlo je jednostavna gesta koja može izraziti našu želju da ga primimo.

Kada u molitvi Oče naš molimo: «Otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo...», Božje nas praštanje već dotiče. To nisu prazne riječi: nešto se događa kada molimo tim riječima koje nas je sâm Isus naučio. I evo nas spremnih oprostiti, a ne definitivno osuditi drugu osobu kada smo mi povrijeđeni.

Krist uvijek razlikuje osobu i počinjeni prijestup. Do svog posljednjeg daha na križu, odbijao je osuditi bilo koga. Nije umanjio grijeh, naprotiv, preuzeo ga je na sebe.

Ima situacija kada ne uspijevamo oprostiti. Rana je preteška. Sjetimo se tada da Božje praštanje nikad ne izostaje. A mi ponekad uspijevamo praštati samo postupno. Želja za praštanjem već je prvi korak, čak i kad ta želja ostaje progutana u gorčini.

Prašajući, Bog čini više od brisanja grijeha. On daje nov život u svom prijateljstvu, koji Duh Sveti ponovno nadahnjuje danju i noću.

Primanje i prenošenje Božjeg praštanja put je koji je otvorio Krist. Mi kročimo naprijed tim putem usprkos našim slabostima i ranama. Krist nas ne pretvara u ljude koji su već dosegli cilj.

Kao siromasi Evanđelja, mi kršćani ne tvrdimo da smo bolji od drugih. Ono što nas označava je samo odluka da pripadamo Kristu. U toj odluci želimo biti potpuno dosljedni.²¹

Svi možemo doći do ovog otkrića: praštanje, primljeno ili dano, stvara radost. Znati da nam je oprosteno možda je jedna od najdubljih, najviše oslobađajućih radosti. To je izvor unutarnjeg mira koji nam Krist želi prenositi. Taj će nas mir daleko odvesti; zračiti će prema drugima i prema svijetu.²²

f. Alois

¹⁹ Suzanne de Dietrich (1891.-1981.), evangelička teologinja koja je, u počecima Taizéa, ohrabivala brata Rogera i prvu braću da ne se oklijevaju posvetiti Zajednici za čitav svoj život, napisala je: «Kršćanin je čovjek koji živi od praštanja, koji zna da svakodnevno krši Božje zapovijedi, no koji se isto tako svakoga dana vraća Bogu i koji zna, s nepokolebljivom sigurnošću, da će Bog imati posljednju riječ u njegovom životu. Krist ga je preuzeo na sebe, preuzeo je odgovornost za njega pred svojim Ocem. Nije sâm u svojoj borbi; onaj kome se predao nikada ga neće napustiti. Njegovo pouzdanje nije zasnovano na onome što on već jest, nego na onome što Bog jest, na vjernosti i ljubavi Božjoj otkrivenoj u Isusu Kristu. Zbog toga ga ne zasljepljuje njegov napredak, a neuspjesi ga ne obeshrabruju. Uvijek ponovo ustaje jer više ne pripada sebi, pripada nekom drugome.»

²⁰ Psalm 103,3. Ovaj cijeli psalam pjeva o Božjem praštanju. A prorok Izaija, u mračnom povijesnom periodu, podsjetio je narod da Bog uvijek prašta, rekavši: «Kao maglu rastjerao sam tvoje opačine i grijehе tvoje poput oblaka...» (Izaija 44,22).

²¹ «Kršćani ne pripadaju Isusu Kristu samo onako kao što mu svi ljudi nedvojbena pripadaju, nego na takav način da sve što Isus Krist čini u svijetu postaje smisao i njihovog djelovanja; borba koju Isus Krist vodi u tami protiv tame postaje borba kojoj se i oni predaju.» (Karl Barth, 1886.-1968.)

²² Serafim iz Sarova, ruski monah iz devetnaestog stoljeća (1759.-1833.), napisao je: «Stekni unutarnji mir i tisuće oko tebe će se spasiti.»